

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM

Stavba : Realizace úspor energie – Gymnázium Vysoké Mýto

Místo stavby : Gymnázium Vysoké Mýto, nám. Vaňorného 163,
Vysoké Mýto, 566 01

Investor : Pardubický kraj, Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

Stupeň : Dokumentace pro provádění stavby a výběr zhotovitele

Datum : 01/2016 zak.č. : 2915 – 63/1

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM K AKCI RESTAUROVÁNÍ PÍSKOVCOVÝCH PRVKŮ NA PLÁŠTI BUDOVY GYMNÁZIA VE VYSOKÉM MÝTĚ.

I. Lokalizace památky

1. Okres: Ústí nad Orlicí
2. Obec: Vysoké Mýto
3. Číslo parcely:
4. Bližší určení místa popisem: Budova se nachází na západní straně proti vchodu kostela sv. Vavřince
5. Název památky, její rejstříkové číslo: Budova gymnázia, rejstříkové číslo v ÚSKP: 40075/6-4961

II. Údaje o památce

1. Autor (okruh, dílna apod.):
2. Sloh / Datování: historizující sloh
3. Materiál: Pískovec
4. Rozměry:
5. Předchozí restaurátorské zásahy: patrné především ve spodních částech soklu

III. Údaje o akci

1. Vlastník: město Vysoké Mýto
2. Investor: město Vysoké Mýto
3. Závazné stanovisko Městského úřadu:
4. Návrh na restaurování vypracován rest. Luděk Špatenkou
5. Termín započetí a ukončení akce:

IV. Popis památky

Popis: Jedná se o pískovcový sokl podél celé budovy a dva vstupní portikusy. Sokl je složen z pravidelných bloků, v nichž jsou na všech stranách mimo stranu severní vysekány otvory pro sklepní okna. Tyto otvory jsou rámovány sestouplou plochou lemovanou profilací. Vzhledem k rozdílným výškám okolního terénu část okenních otvorů spodní částí zasahuje pod terén. Na blocích soklu je patrné, že byly v minulosti druhotně kamenicky opracovány pemrlováním. Vstupní portikusy jsou tvořeny vždy dvěma sokly čtvercového půdorysu s profilovanou patkou a hlavicí, jejichž čelní plocha a obě boční plochy jsou zdobeny diamantováním. To je zčásti zapuštěno do plochy, kterou však vrcholem přesahuje. Je lemováno profilací. Sloupky na těchto podstavcích jsou složeny z plintu čtvercového půdorysu a dále patky, dříku s entazí a hlavice. Hlavice je zdobena dekorem perlovce a dekorem květu. Všechny tyto prvky mají kruhový půdorys. Hlavice je zakončena abakusem čtvercového půdorysu. Kamenná část kladí osazená na sloupech je zdobena páskem s dekorem kapek. Další část portikusu je provedena ze zdiva a štuku.

Popis stavu památky před započítím restaurátorských prací: Zásadní problémem je rozsáhlá koroze spodních částí soklu. Vlivem vzlinající vlhkosti s migrací solí dochází k rozpadu autentického povrchu bloků. Značná část hmoty bloků již odpadla, další je zasažena rozsáhlou hloubkovou korozí. Restaurátorské zásahy z minulosti jsou patrné především ve spodních plochách bloků, nicméně je zřejmé, že část těchto doplňků vlivem postupující koroze již odpadla, část je uvolněná a zasažena prasklinami. Především severní strana soklu je částečně pokryta organickými nečistotami ve formě zelené řasy. Spáry mezi jednotlivými bloky jsou vyplněny cementem, který byl zpatinován do barvy pískovce. Problémem se jeví také okenní otvory, které jsou pod terénem a do budovy tak především v zimních měsících vniká voda. Vstupní portikusy jsou v relativně dobrém stavu, jsou patrná běžná mechanická poškození. Statické narušení výše popsanych prvků není patrné.

V. Nálezová (průzkumová) zpráva

Nálezy jsou patrné v přiložené fotodokumentaci.

VI. Vyhodnocení průzkumu

Vzhledem k rozsáhlé korozi soklu je nezbytné provést včasný odborný restaurátorský zásah, který stabilizuje zkorodovaná ložiska kamene a zabrání tak dalšímu úbytku původní hmoty soklu. Následující restaurátorské postupy jsou uvedeny v další části.

VII. Koncepce restaurátorského zásahu

Bude proveden laboratorní průzkum odebraných vzorků pískovce ze spodní části soklu. Pokud bude zjištěn zvýšený stupeň zasolení, bude provedeno odsolení bloků pomocí zábalů a destilované vody. Nevhodné a uvolněné doplňky budou citlivě mechanicky odstraněny. Cementové spáry mezi bloky budou nejspíše ponechány, protože při jejich odstraňování hrozí poškození pískovcových bloků. Nejvíce zkorodované partie budou předzpevněny organokřemičitany. Povrch pískovcových prvků bude nastříkán biocidním přípravkem a citlivě omyt vodou. Případné zčernalé krusty uzavírající kámen budou odstraněny chemicky. Bude provedeno rozsáhlé hloubkové zpevnění zkorodovaných částí. Zpevňování bude prováděno opakovaně, koncentrace zpevňovače bude postupně zvyšována. Po nutné technologické pauze bude provedeno doplnění chybějící hmoty umělým kamenem, jehož struktura a barevnost budou shodné s originálem. Doplňky budou lokálně lazurně barevně sjednoceny s okolním kamenem. S odpovědným pracovníkem P. Ú. Pardubice bude konzultován problém nízko položených okenních otvorů a v případě souhlasu bude do spodní části otvoru vložen pískovcový blok, aby nedocházelo k zatékání vody do budovy. Restauované prvky budou ošetřeny preventivním biocidním nástřikem a dále hydrofobním konzervačním nástřikem. Restaurátor bude veškeré práce fotograficky dokumentovat a po ukončení prací předloží závěrečnou restaurátorskou zprávu včetně fotodokumentace provedených prací.

VIII. Použité technologie a materiály

Čistič kamene Steinreiniger SI, SG

Čistič krust Alkutex

Zpevňovač kamene Porosil Z 20, Z 30

Paraliod B 72
Organokřemičitý tmel
Přírodní pigmenty, barevné akrylátové pasty
Odstraňovač organických nečistot Sanatop
Hydrofobní roztok pro ochranu kamene Porosil ZV 30
Hydrofobní roztok pro ochranu kamene Porosil VV 20
Epoxidová pryskyřice Akepox firmy Akemi

Ve Vraclavi dne 28. 8. 2015

Luděk Špatenka, restaurátor
Vraclav 34
565 42 Vraclav
IČO: 64800041
DIČ: CZ 6703041092
tel. 606 861 811
e-mail spatenka.ludek@centrum.cz